

COMMENTARII Ordinis Fratrum Predicatorum Wimpone

Libro I

I

Incipit prohemium de proprietatibus rerum fratris bartholomei anglici de ordine fratrum minorum.

Incipit prohemium de proprietatibus rerum fratris bartholomei anglici de ordine fratrum minorum. In proprietates rerum sequantur sub stancias secundum distinctionem et ordinem substantiarum erit ordo et distinctio appetituum de quibus ad iudicio diuino est presens opusculum compilatum. vtile in et foris can alijs qui naturas rerum et proprietates per sanctorum libros nec non et philosophorum dispersas non agnouerunt ad intelligenda emigmata scripturarum que sub symbolis et figuris appetituum rerum naturalium et artificialium a spiritu sancto sunt tradite et relate que ad modum ostendit huiusmodi in ierarchia angelica circa principium dicenda. Non est aliter nobis possibile lucere diuini radii nisi uarietate sacrorum uelaminum anagogice circumspecta. Cum impossibile est animo nostro ad immaterialia celestium ierarchiarum ascendere contemplatione nisi ea que secundum ipsam immateriali manu ductione ueraciter et cetera que dicitur Non potest animus noster ad inuisibilia contemplari ascendere nisi per uisibilia ostendat; digna Inuisibilia enim dei per ea que facta sunt intellecta conspiciunt ut dicit apostolus Et ideo theologiam prouide sacris et poeticis in formacionibus uia est ut rerum uisibilibus similibus uerbis allegorice locutiones et mystici intellectus transpices fomentent et sic carnalibus et uisibilibus spiritualibus et inuisibilibus cooperentur. Item dei gratia per officio opusculum ad edificationem; dominus deus qui est deus gloriosus sublimis et terribilis in secula seculorum. In quo agit de quibusdam appetitibus rerum naturalium quarum alia est incorporea alia corporea. Et primo de appetitibus substantie incorporee secundum sui differentias quarum alia est corpori uisibilis ut anima rationalis sensibilibus et vegetabilis. alia non uisibilis corpori ut angelus. Et angelorum alij sunt boni alij mali. In bonis uero angelis est ordo secundum trinitatem multipliciter; trinitatis. Unde a beato Dionysio distincti sunt tres ierarchie celestes quarum quehabet trinum ordinem etinet dispositioes. Deinde et itaque sunt de quibus in hoc opusculo adiuuante deo per ordinem est agendum et hoc tam in communi quam in speciali. Deinde igitur agit de deo et nominibus diuinis que dicuntur de deo uel quo ad essentiam uel personam suam quo ad effectum suam appropriatam. Secundo de appetitibus angelorum tam bonorum quam malorum in generali et in speciali. Tercio

de appetitibus anime rationalis quo ab stabilitate sue simplicitate et que ad ueritatem suam diuersitate et de eius uisione et operatione in corpore prout dicitur ei forma et perfectione. Quarto de appetitibus substantie corporee. scilicet de elementis et elementaribus qualitatibus ex quibus componitur omne corpus et de his humoribus ex quibus componuntur corpora tam hominum quam brutorum. Quinto de hominis corpore et singulis eius partibus de quibus sacra scriptura facit mentionem. Sexto de etatibus. Septimo de infirmitatibus et uenenis. Octauo de mundo et corporibus celestibus. Nono de tempore et partibus temporis. Decimo de materia et forma et earum appetitibus et elementis. Unde deo de aere et passionibus eius. Duodecimo de auro in generali et in speciali. Tercio de deo de aere et eius differentijs et ornatibus. de pisce. Quarto de cimo de terra et eius partibus. Quinto deo de puincijs. De octavo de lapidibus et metallis. De octavo de herbis et plantis. De octavo de animalibus. De octavo de accedentibus. de coloribus sapibus et in istis. Tripliciter uerum naturalium appetitus summatim et breuiter continentur prout ad manus meas serice que effugerit manus me tenentium pertingere potuerunt. In quibus de meo pauca uel quasi nulla apposui. Sed oia que dicuntur de libris auctenticis scripturarum et philosophorum etiam piens sub breui hoc operculo pariter compilatum. Sicut per singulos titulos poterit legentium industria experiri.

Incipit liber primus de appetitibus rerum. De appetitibus itaque et naturis rerum tam spiritualium quam corporalium elucidat aliquam partem ab illo sumam; epistolam qui est alpha et omega et finis omnium bonorum in principio patris luminis a quo procedit omne datum optimum et omne donum perfectum imploantes auxilium ut ille qui illuminat omnem hominem uenientem in hunc mundum et reuelat profunda de tenebris et abscordita producat in lucem. In hoc opusculo quod ad ipsius laudem et legentium utilitatem de diuersis sanctorum et philosophorum dictis non sine labore recolligere iam cepti felicem dignetur impendere illuminationem. Capitulum primum

Et igitur ut dicit Innocentius. Solus et uerus deus eternus immensus incommutabilis omnipotens et ineffabilis pater et filius et spiritus sanctus tres quidem persone sed una essentia substantia uel natura simplex oino pater a nullo filius a patre spiritus sanctus ab utroque ab initio et sine patre genescens filius natus